

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Vörösmarty Mihály: Hymnus

*Isten segíts! királyok istene!
Emeld fel hozzád a király szívét,
Értelme légyen mint napod szeme,
Hogy végig lássa roppant helyzetét,
Hogy aki fényben milliók felett van,
Legyen dicsőbb erényben, hatalomban.*

*Isten segíts! népeknek istene!
Tedd jóra munkássá e nemzetet,
Hogy amihez fog óriás keze,
Végére hajtson minden kezdetet.
Add, hogy mit emberész és kéz kivíhat,
Ne várja mástól mint szerencsedíjat.*

*Isten segíts! országok istene!
Ruházd fel áldásoddal e hazát,
Hogy mint az őskor boldog édene
Dúsan virítson bércen, sikon át,
És míg keblén a hűk örömben élnek,
Pallost mutasson fondor ellenének.*

*Isten segíts! szabadság istene!
Add, hogy megértsük e nagy szózatot,
Adj csüggedetlen szívet is vele,
Hogy túrni tudjuk, mint szent közjogot:
Tiszteljük azt a törvény érc szavában,
S ha víni kell, a vérnek bíborában.*

*Mindenható egyezség istene,
Ki összetartod a világokat!
Engedd, hogy bármi sorsnak ellene,
Vezessen egy nemes s nagy gondolat,
Hogy nemzetünknek mindenik nyomára
Ragyogjon emberméltóság sugára.*

(1844)

Forrás: Vörösmarty Mihály összes költeményei. Osiris Kiadó, 2006. 452–453.

a. Milyen összefüggés van a cím és a vers szövege között? Fejtse ki válaszát!	5 pont
b. Milyen vers- és beszédhelyzetben szólal meg a lírai én?	5 pont
c. Melyek a romantikus képalkotás sajátosságai a költeményben?	5 pont
d. Milyen értékrend körvonalazódik a versben?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

A könyvfesztivál második napján vagyunk, az Európai Írótalálkozó nevű egész napos rendezvényen, ahol reggeltől estig váltják egymást az egy-másfél órás kerekasztal-beszélgetések a legkülönbözőbb résztvevőkkel és témákkal. Két téma fűzi össze őket mégis: a program nevében szereplő két szó, illetve ezek kapcsolata: az európaiság és az irodalom. [...]

Az európaiság és az irodalom kapcsolathálózatának talán legkézenfekvőbb eleme a fordítás, ami persze sok mindent jelenthet, és mindegyik kerekasztal során elő is került a téma; két panel egyenesen a fordításoknak volt szentelve. Az egyik a Metropolis könyvkiadó által magyarul megjelentetett, az Európai Unió Irodalmi Díját elnyert és mindenképpen figyelemre méltó kötetek bemutatója volt a fordítók részvételével, a másik pedig az Irodalmi fordítás – kulturális fordítás címet viselte. Ez utóbbin Csordás Gábor igyekezett moderátorként fellépni, hét különböző országból érkezett fiatal szerző között, akik többen maguk is fordítók, többnyelvűek vagy többes identitásúak (kasub/lengyel, iráni/német/osztrák, kurd/német, svájci német, magyar/román). [...] Egyetértés mutatkozott a résztvevők között abban, hogy a műfordítás és annak támogatása kiemelten fontos a kis nyelvek irodalmi esetében, amelyeknek nemigen van másképp esélyük benne maradni a kontinens és a világ kulturális diskurzusaiban; [...] Európa többnyelvű maradt akkor is, amikor évszázadokon át a latin mint közvetítőnyelv volt az egyetlen lehetséges kommunikációs kapocs az egyes népcsoportok között; többnyelvű maradt a nemzetállamok kialakulásakor; és többnyelvű ma is, az angol világnyelv-pozíciója és az Európai Unió korában. Innen lehet válaszolni a címben feltett kérdésre. Az európai közösség, együttműködés és egység nem az egyes nyelvekben, egyes könyvekben lelhető fel, hanem az egyes művek között, a fordításban, a közvetítésben. Az értékéért felfogott sokszínűség pedig magától értetődő módon követeli meg a kulturális kapcsolatok kiemelt fontosságát és azok állami és nemzetközi támogatási lehetőségeinek állandó bővítését.

(Melhardt Gergő: *Hol van Európa?* www.litera.hu)

- a. Miért van szükség a fordításra? Válaszoljon a szöveg alapján öt pontban! 5 pont
b. Foglalja össze egy mondatban a szövegből kiemelt három információ alapján, mit jelent az európaiság fogalma! 4 pont
c. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Támassa alá három példával válaszát! 6 pont
d. Érveljen 10–15 mondatban az idegen nyelvű játékfilmek fordításának előnyeiről és hátrányairól! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Döntési szabadság lehetőségei a drámában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott drámai mű műfaji sajátosságai 5 pont
b. konfliktusok a drámában 5 pont
c. a döntési szabadság lehetőségei, akadályai a műben 5 pont
d. drámai jellemek és nyelvhasználat 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.